

Suomenkielinen kasvatus- ja koulutuslautakunta

Talousarvio 2025 ja taloussuunnitelma 2026-2027

Sivistyksen palvelualue

Suomenkielinen kasvatus- ja koulutuslautakunta

Sivistyksen palvelualue

Tuloslaskelma

Sivistyksen palvelualue	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	8 390 170	7 793 369	6 914 129	6 983 272	7 053 107
Myyntituotot	1 968 554	1 756 322	1 748 651	1 766 137	1 783 798
Maksutuotot	3 897 914	3 728 325	3 744 561	3 782 007	3 819 829
Tuet ja avustukset	2 313 756	2 073 908	1 190 719	1 202 628	1 214 654
Muut toimintatuotot	209 947	234 814	230 198	232 500	234 826
Toimintakulut	-80 213 187	-85 796 636	-91 202 787	-92 114 813	-93 035 972
Henkilöstökulut	-64 089 773	-67 304 414	-70 100 067	-70 801 066	-71 509 089
Palkat ja palkkiot	-51 879 320	-54 171 467	-56 081 932	-56 642 750	-57 209 178
Henkilösivukulut	-12 210 452	-13 132 947	-14 018 135	-14 158 316	-14 299 911
Palvelujen ostot	-11 339 293	-12 975 163	-13 405 009	-13 539 063	-13 674 448
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 403 012	-2 736 847	-4 678 872	-4 725 656	-4 772 914
Avustukset	-2 048 227	-2 208 664	-2 038 664	-2 059 052	-2 079 643
Muut toimintakulut	- 332 883	- 571 548	- 980 175	- 989 976	- 999 878
Toimintakate	-71 823 017	-78 003 267	-84 288 658	-85 131 541	-85 982 865
Sisäiset tuotot yhteensä	258 609	0	0	0	0
Sisäiset menot yhteensä	-32 738 074	-32 217 133	-32 377 929	-32 701 707	-33 028 725
joista:					
Puhtauspalvelut	-2 647 770	-2 828 155	-2 910 438	-2 939 542	-2 968 937
Rakennusten vuokrat	-8 209 490	-23 007 763	-22 995 497	-23 225 452	-23 457 708
Ravitsemuspalvelut	-5 106 673	-5 367 215	-6 471 994	-6 536 713	-6 602 080
Taloudellinen tuloksellisuus					
Asukasmäärä 31.12.	41 152	41 463	41 761	42 041	42 305
euroa per asukas, ulkoiset 31.12.	-1 745	-1 881	-2 018	-2 025	-2 032

Sivistyksen toimialan tehtävänä on järjestää hyvinvointia, aktiivista yhteisön jäsenyyttä, jatkuvaa oppimista ja mielekästä elämää tukevia palveluita kaikille kirkkonummelaisille. Tehtävä pohjautuu perustuslain 16 §:ssä julkiselle valalle osoitettuun tehtävään turvata jokaiselle yhtäläinen mahdollisuus saada kykijensä ja erityisten tarpeidensa mukaisesti myös muuta kuin perusopetusta sekä kehittää itseään varattomuuden sitä estämättä. Opetuksen ja koulutuksen, varhaiskasvatuksen ja vapaa-ajan palveluita ohjaa valtakunnallisesti Opetus- ja kulttuuriministeriö lainsäädännön, muiden normiasiakirjojen ja rahoituksen kautta.

Kolmena vuoden 2025 tärkeimpänä sivistyksen toimintaan ja talouteen liittyvänä muutostekijänä voidaan tunnistaa 1) toimintaympäristön muutokset, erityisesti väestörakenteen muutos ja kouluikäisten ikäluokkien pieneneminen, 2) toimintaa koskevat lainsäädännölliset ja muut valtionohjauksen muutokset sekä 3) valtionrahoituksen sekä yleisen kuntien taloustilanteen ja kustannuskehityksen muutokset.

Toimintaympäristön muutokset

Kirkkonummen kunnan väestörakenteen muutos – kouluikäisten lasten väheneminen, työikäisten ja ikäihmisten osuuden sekä kieli- ja kulttuuriryhmien osuuden kasvaminen – haastavat sivistyksen palvelualueen pitkäjänteiseen kehittämiseen. Elokuun 2024 lopussa koko kunnan väestöstä vieraskielisiä oli 13 %. Suomenkielisen varhaiskasvatuksen lapsista jo kolmasosa puhuu äidinkielenään muuta kuin suomea tai ruotsia. Perusopetuksessa olevien vieraskielisten oppilaiden määrä ja on noussut 17,8 %:iin. Kieli- ja kulttuuriryhmien opettajien tarve on niin varhaiskasvatuksessa kuin kouluissammekin vakiintunut, ja suomi toisena kielenä -opetuksen ja oman äidinkielen opetuksen tarve tulee jatkossa kasvamaan. Samoin vaativaa erityistä tukea, esimerkiksi toiminta-alueittain järjestettävää opetusta, tarvitsevien lasten määrä tulee kasvamaan kouluissamme vuoden 2025 aikana.

Vaikka vieraskielisten oppilaiden määrä suomenkielisessä perusopetuksessa on lisääntynyt, on sivistyksen toimialan varauduttava kokonaisoppilasmäärän laskuun. Lukuvuoden 2024–2025 alussa suomenkielisissä peruskouluissamme opiskeli 60 oppilasta vähemmän kuin vuotta aiemmin, ruotsinkielisten koulujen oppilasmäärän vähenemä oli 31. Vuoteen 2031 mennessä kokonaisoppilasmäärän ennakoidaan vähenevän noin 1100 oppilalla. Vuoden 2025 aikana jatketaan jo alkanutta koulujen virkarakenteiden tarkastelua, virkojen mahdollisia siirtoja yksiköiden välillä tai täyttämättä jättämistä oppilasmäärän vähenemistä vastaavalla tavalla.

Varhaiskasvatuksen lapsimäärien vähentyminen näyttää taittuneen. Lasten määrä varhaiskasvatuksessa oli elokuussa 2024 täsmälleen sama kuin vuotta aiemmin ja alle 3-vuotiaiden osuus myös pysynyt edellisvuoden tasolla (kunnallinen 25 % ja yksityinen 34 %). Syksyn 2024 alussa suomenkielisen varhaiskasvatuksen osallistumisaste nousi toistaiseksi korkeimpaan lukemaansa (75 %). Osallistumisasteen nousua voitaneen edelleen odottaa naapuri- ja verrokkikuntien kehityssuunnan mukaisesti. Tämä lisää erityisesti suomenkielisen varhaiskasvatuksen palvelujen tarvetta kunnassamme. Ruotsinkielisten palvelujen osalta osallistumisaste on vakiintunut korkealle tasolle (94 %, TP2023).

Ikäihmisten määrän ja suhteellisen osuuden lisääntyminen kasvattaa edelleen vapaa-aikapalvelujen kysyntää. Erityisesti päiväaikaisen ohjatun toiminnan kysyntä on kasvanut tasaisesti. Vapaa-aikapalvelut on otanut yhdeksi kehittämisen painopisteeksi ns. Ikiliikkuja-toiminnan, jonka ytimenä on aktiivisen arjen mahdollistaminen kunnan ikäihmisille. Olennaisen tärkeäksi nähdään vapaa-aikapalvelujen rooli tilojen, paikkojen ja palvelujen tarjoajana niin, että jokainen kuntalainen voi kohdata muita ja tulla kohdatuksi. Osana yhteisöllisen ja elävän Kirkkonummen vahvistamista vapaa-aikapalvelut on myös käynnistämässä kunnan tulevien juhluvuosien suunnittelun. Kohti 700-juhlavuotta -teemalla nostetaan esille erityisesti kulttuurituotannon monipuolistaminen ja kuntalaisten aktiivinen osallistuminen juhluvuosien tekijöinä ja kokijoina.

Mahdollisimman tarkoituksenmukaisen ja kustannustehokkaan organisaation sekä toimivien rakenteiden ja sujuvien prosessien avulla palvelualue pyrkii vahvistamaan palvelujen laatua sekä kuntalaisten palvelutarjonnan tasa-arvoisuutta ja yhdenvertaisuutta. Myös saavutettavuuden kehittäminen koskettaa koko sivistystointia: mitkä palvelut järjestetään kohtaamisina ja läsnäolona, mitä tarjoamme digitaalisesti ja mitä palveluita kuntalainen voi käyttää omatoimisesti. Luokse tulevien palvelujen tarve lisääntyy väestön ikääntymisen myötä. Vuoden 2024 syksyllä päätöksentekoon tuleva palveluverkkosuunnitelma ohjaa osaltaan saavutettavuuden ja toiminnan tarkoituksenmukaisen järjestämisen kehittämistä sekä vuonna 2025 että talouden suunnitteluvuosina 2026–2027.

Toimintaympäristön muuttuminen on nostanut esille asukkaiden ja henkilöstön turvallisuuteen ja turvallisuuden kokemukseen liittyviä ilmiöitä. Psykologisen turvallisuuden kehittäminen kouluissa ja oppilaitoksissa on keskeinen kehittämisen kohde. Varhaisnuorten turvalliset, avoimet ohjatut iltapäivät jatkuvat edellisvuodesta – tämä toiminta toteutetaan yhteistyössä paikallisten urheiluseurojen kanssa. Koko toimialan johdon ja henkilöstön valmius- ja varautumisosaamisen sekä kriisiviestintäosaamisen systemaattinen kehittäminen jatkuu vuoden 2025 aikana.

Lakisääteisten palveluiden tuotantoa koskevassa yhteistyössä muiden kuntien kanssa on tapahtunut viime vuosina muutoksia, jotka vaikuttavat suoraan Kirkkonummen kunnan itse järjestämien palvelujen tarpeeseen. Tästä esimerkkinä nostettakoon vaikeasti vammaisten lasten ja nuorten opetuspalvelujen järjestäminen. Tämä opetusmuoto edellyttää sekä muuta erityisopetusta vahvempaa henkilöstöresursointia että erikoistiloja, jotka ovat kaikin osin saavutettavia. Toisaalta Kirkkonummen kunta tarjoaa palveluja sopimusperustaisesti myös naapurikunnille. Kirkkonummen ruotsinkieliseen yläkouluopetukseen osallistuu nuoria myös Siuntiosta, ja neuvotteluja esim. erityisnuorisotyötä koskevasta kuntayhteistyöstä on myös käynnissä.

Edellä kuvattujen toimintaympäristön muutosten vuoksi sekä osana uuden kuntastrategian tavoitteiden toimeenpanoa sivistyksen toimialan sitovia toiminnallisia tavoitteita vuodelle 2025 yhdistää *hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen* teema. Varhaiskasvatuksen painopisteinä on mm. liikunnallisen ja kestävä elämäntavan tukeminen niin lapsen, koko perheen kuin henkilöstönkin osalta. Opetus fokusoi hyvinvointiin, erityisesti psykologiseen turvallisuuteen ja aktiiviseen liikkumiseen sekä kestävä elämäntapaa koskevaan henkilöstön osaamiseen. Vapaa-aikapalveluiden painopisteinä on aktiivinen yhdenvertainen osallisuus yhteisöön kaikkien väestöryhmien osalta. Syrjäytymisen ehkäisemisen tehtävä näkyy kaikkien palvelujen tavoitteenasettelussa. Henkilöstön osallisuutta, osaamista ja hyvinvointia tuetaan ja kehitetään edelleen.

Lainsäädännölliset ja muut valtionohjauksen muutokset

Yksi sivistyksen toimialan talouteen ja toimintaan vaikuttavista keskeisistä lainsäädännön muutoksista on vuonna 2025 esi- ja perusopetuksen oppimisen tuen kokonaisuudistus. Lausuntokierroksella vuoden 2024 aikana ollut lakiesitys sisälsi useita kohtia, joilla on toteutuessaan suoria talousvaikutuksia. Lain odotetaan etenevän eduskunnan päätettäväksi vuoden 2024 loppuun mennessä, ja se astuisi voimaan 1.8.2025. Koska tarkempaa tietoa lain lopullisesta muodosta ja sisällöstä ei ole toistaiseksi saatavilla, ei sen mahdollisia vaikutuksia syyskauden 2025 talouteen ole tässä talousarviossa ennakoitu.

Mitä ilmeisimmin uudistus tulee kuitenkin edellyttämään kunnilta oppimisen tuen lisäresursointia siten, että erityisopettajien määrä ja opetusryhmien määrä tulisi nykyisestä kasvamaan. Joka tapauksessa lakiuudistuksen vaikutukset esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteisiin ja kuntakohtaisten opetussuunnitelmien uudistustarpeeseen tulevat lisäämään sekä opetuspalvelujen hallinnon että esiopetuksen ja koulujen opetushenkilöstön työtä.

Osana valtakunnallista TE-uudistusta nuorten monialaisen ohjauksen tehtävää on määritelty lainsäädännössä uudella tavalla. Tästä syystä Kirkkonummen nuorisopalvelujen osana toimiva Ohjaamo siirtyy 1.1.2025 osaksi työvoimapalvelujen kokonaisuutta.

Sote-uudistus vuoden 2023 alussa asetti tarpeen kehittää hyvinvointialueorganisaation ja kunnan yhteistyötä kuntalaisten palveluiden sujuvuuden ja kattavuuden varmistamiseksi. Opiskeluhuollon yhteistyörakenteet toimivat sujuvasti, vaikka opiskeluhuollon järjestämisessä on edelleen kehitettävää. Kirkkonummen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma vuosille 2024–2026 valmistui syksyllä 2024. Eri-ikäisten kuntalaisten yhteinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä LUVN-alueella on tärkeä edelleen kehittämisen kohde. Vuoden 2024 lopussa käynnistyy läntisimmän Uudenmaan lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin yhteistyörakenne, johon LUVN, Hanko, Raasepori, Inkoo, Siuntio ja Kirkkonummi. Kirkkonummi on ilmaissut halukkuutensa tämän työn vetovastuuseen.

Talouden muutokset

Kustannusten kasvun hillitseminen on myös vuonna 2025 keskeinen sivistyksen toimialan talouden johtamisen tehtävistä. Henkilöstökulut muodostavat valtaosan sivistyksen ulkoisista toimintamenoista (80 %, 64,1 m€ TP2023). Palkat määritellään valtakunnallisissa työ- ja virkaehtosopimuksissa, joiden mukaiset korotukset kuluvalle sopimuskaudella ovat olleet merkittävät. Sopimuskausi päättyy keuhällä 2025, ja uusien neuvottelujen tulokset tulevat luonnollisesti vaikuttamaan henkilöstökulujen kokonaisuuteen. Tätä vaikutusta ei ole kyetty ennakoimaan vuoden 2025 talousarvioesityksissä yleistä kustannuskehitystä tarkemmalla tasolla.

Huomioitavaa on myös, että lakiperustaiset henkilöstömitoitukset määrittelevät ja sitovat sivistyspalvelujen järjestämistä merkittävästi. Näistä normeista kunta ei omalla ratkaisullaan voi luonnollisestikaan poiketa. Lisäksi on tärkeä muistaa, että palvelualueen henkilöstöstä lähes 98 % työskentelee juuri kuntalaispalveluissa, ja valtaosa heistä toistaiseksi voimassa olevissa virkattai työsuhteissa. Henkilöstökulujen kasvun pysäyttäminen tai kulujen vähentäminen edellyttää systemaattista ja tarkkaa henkilöstösuunnittelua, jossa hyödynnetään oma-aloitteisia irtisanoutumisia tai kohdennetaan olemassa olevia tehtäviä muuttuneen palvelutarpeen mukaisesti.

Koska palkkamenot ovat sivistyksen palvelualueella niin olennainen osa menojen kokonaisuutta ja koska henkilöstön määrä ja palkat ovat pitkälti sidotut, on palvelujen järjestämisen kustannustehokkuuteen erityisen tärkeä kiinnittää huomiota. Tavoitteena on siis etsiä ja löytää ne toimenpiteet, joilla palkkamenojen kasvu saataisiin pysymään hallittuna. Uudenlaisia työn organisoimista ja tekemisen sekä yhteistyön malleja on perusteltua selvittää, kokeilla ja kehittää edelleen. Taloudellisen tehokkuuden vaade voikin parhaimmillaan auttaa myös löytämään aiempaa tarkoituksenmukaisempia ja selkeämpiä prosesseja, joilla myös kuntalaisen kokema palvelun laatu ja yhdenvertaisuus paranevat.

Jo mainittu esi- ja perusopetuksen tuen kokonaisuudistus tulee lisäämään henkilöstömenoja säätämällä erityisopettajien määrää ja opetusryhmien kokoa nykyistä tarkemmalla tasolla. Valtioneuvoston asetus perusopetuksen tuntijaosta on myös uudistunut, ja se lisää opetuksen minimimäärää kolmella vuosiviikkotunnilla 1.8.2025 alkaen. Kirkkonummen kunnan kasvatusta- ja koulutuslautakunnat varautuivat uudistukseen siten, että kuntakohtainen perusopetuksen tuntijako on noudattanut jo 1.8.2024 alkaen tulevaa vuosiviikkotuntien asetusperustaista määrää. Tässä yhteydessä paikallista tuntijakoa tiivistettiin niin, että jatkossa ilman valtionosuusrahoitusta jääviä kuntakohtaisia lisätunteja ei enää olisi. Tämä uudistustyö on yksi osa talouden kestävä kasvun ohjelmaan liittyviä ennakoivia ratkaisuja.

Toinen tärkeä opetuksen talouden avoimuutta, läpinäkyvyyttä ja kestävyttä koskeva kehittämistoimi on ollut siirtyminen ns. oppilasperustaiseen koulukohtaiseen budjettiin. Tämä tarkoittaa tiiviisti kuvattuna sitä, että koulun opetusresurssit noudattelevat oppilasmäärää ja reagoivat sen muutoksiin. Lisäksi huomioidaan oppimisen tuen tarpeet ja muut olennaiset seikat. Malli tukee myös rehtorin pitkäjänteistä ja ennakoivaa koulun talouden ja henkilöstön johtamistyötä. Suomenkielinen perusopetus siirtyi oppilasperustaiseen budjettiin 1.1.2023 ja ruotsinkielinen 1.1.2024. Ruotsinkielisessä mallissa huomioidaan luonnollisesti

kielellisten oikeuksien toteutuminen ja erityispiirteet. Kolmantena kehittämistoimena suomenkielinen opetus on siirtynyt 1.8.2024 alkaen kolmen oppilaaksiottoalueen malliin, jolla pystytään varmistamaan tarkoituksenmukaisen kokoiset opetusryhmät kaikkiin alakouluihin.

Yleinen kustannuskehitys on korottanut esimerkiksi polttoaineiden ja muun energian hintaa sekä erilaisiin aine- ja materiaalikustannuksiin edelleen. Erilaisten tietojärjestelmien, tarvikkeiden ja palvelujen ostojen hinnat ovat nousseet vastaavalla tavalla. Henkilöstökulujen kasvun ja yleisen kustannuskehityksen vuoksi varhaiskasvatuksen yksityisen palvelutuotannon ostoon osoitetun palvelusetelin arvoa korotettiin 1.8.2024. Yksityisen palvelutuotannon tavoiteltava osuus on kunnanvaltuuston päätöksen mukaisesti 25–30 %. Mikäli jokin toimija vähentäisi palvelujaan Kirkkonummen kunnassa, tulisi kunnan pystyä tarjoamaan tarvitsijoille varhaiskasvatuspaikka välittömästi. Lainsäädännön perusteella kunnan tulee myös valvoa yksityisten päiväkotien toimintaa ja varmistettava siitä, että näiden palvelujen taso vastaa kunnalliselta toiminnalta vaadittavaa tasoa. Talousarvion 2025 valmistelukehyksessä varauduttiin uuteen palveluseteliä koskevaan korotukseen 1.1.2025, jotta yksityisten päiväkotien toiminta olisi taloudellisesti kestävällä pohjalla.

Ennaltaehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyö on vuoden 2023 hyvinvointialueuudistuksessa määritelty kunnan vastuulle. Kirkkonummen kunnassa tämä tehtävä sisällytettiin olevan henkilöstön työnkuvaan. Parhailaan vapaa-aikapalveluissa laaditaan tämän EMPT-työn nykytilan kartoitusta. Kartoitustyön perusteella ratkaistavaksi tulee, riittääkö nykyinen resursointi palvelutarpeen mukaiseen työhön, vai onko resurssia talouden suunnitteluvuosina tarve lisätä.

Hyvinvointialueuudistuksen taloudelliset vaikutukset sivistyksen palvelualueelle näkyvät edellä mainitun ennaltaehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön sekä johdon ja hallinnon uusien tehtävien ajallisten vaatimusten lisäksi mm. vammaisten lasten aamu- ja iltapäivätoiminnan menoina ja tuloina. Kirkkonummen kunta tuottaa nämä palvelut edelleen, jotta lapsille voitaisiin taata turvallinen koulupäivän jatkumo omassa koulussa. Ohjaajien palkat näkyvät opetuksen budjetin menoissa. Kunta laskuttaa tästä palvelusta LUVNia, mikä näkyy opetuksen maksutuotoissa noin 100 000 € suuruisena tulona vuoden 2025 talousarviossa.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmää tullaan uudistamaan 1.1.2026 alkaen. Sivistyspalvelujen järjestämiseen suunnatut valtionosuudet maksetaan ns. yleiskatteellisena, eli ne eivät näy sivistyksen lautakuntien taloudessa. Sen sijaan aiempina vuosina erityisesti opetuksen ja osin myös varhaiskasvatuksen on ollut mahdollista hakea varsin merkittävää määrää valtion erityisavustuksia toiminnan kehittämiseen ja joihinkin poikkeuksellisiin tilanteisiin ja niiden aiheuttamaan palvelutarpeen lisäykseen (esim. ns. COVID19-avustukset, ja varhaiskasvatuksen Ukraina-avustus). Merkittävä osa näistä aiempien vuosien avustushauista ei ole saanut enää jatkoa.

Opetukselle ja varhaiskasvatukselle tärkeäksi muodostuneen ns. tasa-arvorahan taso on puolestaan pudonnut kolmasosaan aiempien vuosien tasosta. Huomioitavaa on, että kaikilla edellä mainituilla avustuksilla on palkattu määräaikaista henkilöstöä kuntalaispalveluihin, ja avustusten päättyessä tai vähentyessä myös henkilöstön määrä tulee pienemään. Sivistyksen avustustulojen määrä onkin vuoden 2025 talousarvioesityksissä arvioitu edellisvuosia pienemmäksi.

Varhaiskasvatuksen osalta maksutuottojen vähentyminen asiakasmaksuja koskevan lainsäädännön muutosten vuoksi näkyy sekä vuoden 2024 toteumassa että 2025 talousarvioesityksen tuloarviossa. Sivistyksen toimintakatteessa näkyvien avustustulojen Ennakoitujen tulojen väheneminen puolestaan kasvattaa ulkoisen toimintakatteen alijäämää, vaikka menoissa kasvu onkin maltillinen.

Ohjaamotoiminnan siirtyminen pois sivistyksen toimialan vastuulta tarkoittaa sitä, että vapaa-aikapalvelujen budjetista myös vastaava määräraha on siirtynyt työllisyyspalvelujen budjettiin. Talousarvion laadintakehyksen antamisen jälkeen kunta on saanut tiedon KEVA-tasausmaksujen määrästä, joka sivistyksen osalta tarkoittaa 483 000 euroa vuonna 2025. Tämä euromäärä on siten lisätty sivistyksen talousarvioesityksen kokonaisuuteen yli valmistelukehyksen.

Yleisen arvonlisäverokannan korotus 24 prosentista 25,5 prosenttiin ja valtioneuvoston esitys 10 prosentin arvonlisäveron korotuksesta 14 prosenttiin tullaan huomioimaan sivistyksen maksullisten palveluiden hinnoissa 1.1.2025 alkaen siten, että kunnalle tuloutuva euromäärä säilyy nykyisellä tasolla.

Suomenkielisen ja ruotsinkielisen opetuksen vuoden 2025 menoja lisää Gesterbyn koulukeskuksen ensikertainen kalustaminen 1 800 000 €. Tämä näkyy muiden menojen (ts. aineet, tarvikkeet, tavarat) kasvuna verrattuna sekä edellisvuosiin että talouden suunnitteluvuosien vastaavaan menokohtaan.

Suomenkielinen kasvatus- ja koulutuslautakunta
Tuloslaskelma

Suomenkielinen kasvatus- ja koulutuslautakunta	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	5 479 115	5 014 590	4 369 411	4 413 106	4 457 235
Myyntituotot	1 144 893	1 041 688	1 009 598	1 019 694	1 029 890
Maksutuotot	2 498 313	2 298 220	2 324 456	2 347 701	2 371 178
Tuet ja avustukset	1 811 082	1 619 574	986 865	996 734	1 006 701
Muut toimintatuotot	24 827	55 108	48 492	48 977	49 466
Toimintakulut	-56 813 513	-61 176 433	-64 711 436	-65 358 549	-66 012 141
Henkilöstökulut	-46 461 953	-48 424 112	-50 470 722	-50 975 428	-51 485 186
Palkat ja palkkiot	-37 599 065	-38 966 610	-40 370 640	-40 774 345	-41 182 089
Henkilösivukulut	-8 862 888	-9 457 502	-10 100 082	-10 201 083	-10 303 097
Palvelujen ostot	-7 327 042	-9 373 167	-9 721 796	-9 819 014	-9 917 204
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 329 129	-1 446 389	-2 372 589	-2 396 314	-2 420 280
Avustukset	-1 482 666	-1 590 800	-1 440 800	-1 455 208	-1 469 760
Muut toimintakulut	- 212 723	- 341 965	- 705 529	- 712 585	- 719 711
Toimintakate	-51 334 398	-56 161 843	-60 342 025	-60 945 443	-61 554 906
Sisäiset tuotot yhteensä	64 150	0	0	0	0
Sisäiset menot yhteensä	-22 526 328	-22 093 527	-22 995 335	-23 225 288	-23 457 542
joista:					
Puhtauspalvelut	-1 826 347	-1 918 829	-2 002 954	-2 022 983	-2 043 214
Rakennusten vuokrat	-4 647 855	-15 647 273	-15 439 702	-15 594 100	-15 750 041
Ravitsemuspalvelut	-4 267 441	-4 527 425	-5 552 679	-5 608 205	-5 664 287
Taloudellinen tulokellisuus					
Asukasmäärä 31.12.	41 152	41 463	41 761	42 041	42 305
euroa per asukas, ulkoiset 31.12.	-1 247	-1 355	-1 445	-1 450	-1 455

Erittely palveluryhmittäin

Suomenkielinen varhaiskasvatus	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Ulkoiset toimintatuotot	2 637 616	2 166 083	1 883 083	1 901 914	1 920 933
Ulkoiset toimintamenot	-23 678 760	-25 374 561	-26 546 694	-26 812 164	-27 080 287
Toimintakate	-21 041 144	-23 208 478	-24 663 611	-24 910 250	-25 159 354
<i>sisäiset toimintatuotot</i>	5 292	0	0	0	0
<i>sisäiset toimintamenot</i>	-6 224 892	-6 311 852	-6 947 595	-7 017 072	-7 087 243
Suomenkieliset opetuspalvelut	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Ulkoiset toimintatuotot	2 841 499	2 848 507	2 486 328	2 511 192	2 536 302
Ulkoiset toimintamenot	-33 134 753	-35 801 872	-38 164 742	-38 546 385	-38 931 854
Toimintakate	-30 293 254	-32 953 365	-35 678 414	-36 035 193	-36 395 552
<i>sisäiset toimintatuotot</i>	58 857	0	0	0	0
<i>sisäiset toimintamenot</i>	-16 301 437	-15 781 675	-16 047 740	-16 208 216	-16 370 299

Henkilöstösuunnitelma

Henkilötyövuodet, sis. vuosilomat	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Varhaiskasvatuspalvelut	370	384,11	384,13	384,13	384,13
Opetuspalvelut	521,5	470,07	526,28	526,28	526,28
Yhteensä	891,5	854,18	910,41	910,41	910,41

*TA2024 HTV-laskelmasta on virheellisesti jäänyt pois avustajapalveluiden resurssi, 53,21 HTV.

Investoinnit

Projekti	Investointikohde	TA 2025	TS 2026	TS 2027
9861	GWP-kampus Wigge	990 000	0	0

Suomenkielinen varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen eri toimintamuotoja ovat päiväkoti- ja perhepäivähoito, esiopetus sekä avoin varhaiskasvatus, johon asukaspuistotoiminta kuuluu.

Toiminnan painopistealueet

- Syrjäytymisen ehkäiseminen ja hyvinvoinnin edistäminen
- Kestävään elämäntapaan kasvaminen
- Tulevaisuustaitojen vahvistaminen
- Asiakkaiden yhdenvertainen osallisuus
- Henkilöstön osaamisen kehittäminen ja hyvinvointi

Talousarvion määrärahoihin vaikuttavat toiminnalliset muutokset

Yksityisen varhaiskasvatuksen osuutta palvelutuotannosta ohjataan suunnitellusti ja hallitusti. Jotta yksityisen palvelun osuus kunnan varhaiskasvatuksesta olisi tavoitteen mukaisesti 25 - 30%, tulee yksityisten palveluntuottajien toimintaedellytyksiä parantaa. Palvelusetelin ehtoja parannetaan korottamalla palvelusetelin perusarvoa 900 eurosta 935 euroon. Muutokset nostavat palvelusetelin kustannuksia 1.1.2025 alkaen. Uusiin kustannuksiin on varauduttu kunnanhallituksen päättämässä talousarvion kehyksessä.

Yksityisille, esiopetusta antaville päiväkodeille maksettavaa korvausta esiopetuksen tuottamisesta tarkistetaan 1.1.2025 alkaen. Toimenpiteeseen on varauduttu talousarviossa.

Otetaan käyttöön varhaiskasvatuksen uusi toiminnanohjausjärjestelmä vuonna 2024 käytöstä poistuvan järjestelmän tilalle.

Varhaiskasvatuslain 1.8.2021 voimaan tullut henkilöstön mitoitusta koskeva lakimuutos vaikuttaa edelleen henkilöstökustannuksiin niitä nostaan.

Varhaiskasvatuslain henkilöstörakenteen muutokseen perustuen vapautuvia lastenhoitajan tehtäviä muutetaan tarpeen mukaan varhaiskasvatuksen opettajiksi/sosionomeiksi.

Varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa kehitetään edelleen valtionavustuksella tasa-arvoisuuden, yhdenvertaisuuden sekä inklusiivisen toimintakulttuurin toteutumisen tukemiseksi.

Toimintaympäristön ulkoisten ja sisäisten muutosten vaikutukset toimintaan

1.9.2018 voimaantullut varhaiskasvatuslaki vahvistaa varhaiskasvatuksen laatua nostamalla henkilöstön koulutustasoa. Vuoteen 2030 mennessä päiväkodeissa tulee työskennellä 2/3 varhaiskasvatuksen opettajia ja sosionomeja nykyisen 1/3 sijaan, joista vähintään puolet varhaiskasvatuksen opettajan nimikkeellä. Vapautuvia lastenhoitajan tehtäviä muutetaan varhaiskasvatuksen opettajiksi/sosionomeiksi.

Varhaiskasvatuksen palveluverkko perustuu tehokkaaseen tilankäyttöön ja korkeaan täyttöasteeseen. Yksityisen varhaiskasvatuksen osuutta koko palvelutuotannosta ohjataan suunnitellusti ja hallitusti kunnan huoltovarmuus sekä asiakkaan valintamahdollisuudet huomioon ottaen. Yksityisen varhaiskasvatuksen osuus palvelutarjonnasta on 25–30 %. Yksityistä varhaiskasvatusta tuetaan palvelusetelillä. Yksityisten palveluntuottajien toimintaedellytyksiä vahvistetaan palvelusetelin ehtoja parantamalla. Palvelusetelin ehtoja parannetaan korottamalla palvelusetelin perusarvoa 900 eurosta 935 euroon. Muutokset nostavat palvelusetelin kustannuksia 1.1.2025 alkaen. Uusiin kustannuksiin on varauduttu kunnanhallituksen päättämässä talousarvion kehyksessä.

Varhaiskasvatuksen ja huoltajien välisellä yhteistyöllä vahvistetaan lapsen oikeutta terveyteen ja hyvinvointiin. Edistetään edelleen lasten liikkumista kehittämällä varhaiskasvatuksessa arjen liikunnallista toimintakulttuuria sekä tarjoamalla perheille maksutonta Liiku mun kanssa- perheiliikuntaneuvontaa. Toimenpiteitä kohdistetaan erityisesti henkilöstön osaamisen lisäämiseen sekä vähän liikkuviin ja liikkumiseensa tukea tarvitseviin lapsiin ja heidän perheisiinsä.

Varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa kehitetään edelleen valtionavustuksella tasa-arvoisuuden, yhdenvertaisuuden sekä inklusiivisen toimintakulttuurin toteutumisen tukemiseksi palkkaamalla resurssilastenhoitajia lapsiryhmiin.

Esi- ja perusopetuksen oppimisen tuen uudistus astuu voimaan 1.8.2025. Päivitetään esiopetuksen opetussuunnitelma ja toteutetaan henkilöstölle suunnatut koulutukset.

Jatketaan edelleen ympäristökasvattaja- ja liikunnan ammattitutkintoon johtavien koulutusten järjestämistä oppisopimuksin. Jatketaan edelleen Vihreän lipun- toimintaa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Keskeiset vuosittavoitteet, joiden avulla toteutetaan strategisia tavoitteita.

Strateginen painopiste	Vuosittavoite	Vastuu
Edistämme kaikenikäisten kuntalaisten hyvää elämää ja arjen sujuvuutta, jota tukevat saavutettavat ja korkealaatuiset julkiset palvelut. Kunnan toiminta on osallistavaa, ja kehitämme sitä yhdessä kuntalaisten ja yhteisöjen kanssa.	Varhaiskasvatuksen asiakastyytyväisyys on vähintään hyvällä tasolla (4)	Varhaiskasvatusjohtaja
Taloutemme on pitkäjänteisessä tasapainossa. Investoimme kestävästi, toimimme kustannustehokkaasti ja kasvatamme tulopohjaa.	Yksityisen varhaiskasvatuksen osuus palvelutuotannosta 25–30 %.	Varhaiskasvatusjohtaja
Tarjoamme houkuttelevan ja viihtyisän työpaikan sekä olemme kilpailukykyinen työnantaja. Henkilöstömme voi hyvin ja kehittää osaamistaan tulevaisuustietoisesti. Luomme mahdollisuuksia työnhakijoille ja -antajille Kirkkonummella ja työllisyysalueella.	Lakisääteisen kasvatushenkilöstön (myös sijaiset yli 5 kk) kelpoisuusaste on 100 % kunnallisessa varhaiskasvatuksessa.	Varhaiskasvatusjohtaja

Tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Varhaiskasvatus					
0–6-vuotiaiden lkm. 31.12	2 442	2 531	2 559	2 628	2 659
Varhaiskasvatuksessa olevat lapset, % ikäluokasta 0–6 v.	73,5	73	73	73	73
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa	1 330	1 382	1 401	1 439	1 456
Lapsia yksityisessä varhaiskasvatuksessa	465	465	467	480	485
Kunnallisen varhaiskasvatuksen nettokust. euroa/lapsi	11 924	12 320	13 496	13 270	13 247
Lapsia kotihoidontuen piirissä 31.12. (fi+sv)	266	361	364	373	378
Varhaiskasvatuksen nettokust. € / ikäluokasta 0-6 v / lapsi (fi+sv)	9 979	10 464	11 244	11 103	11 074
0-6-vuotiaiden määrä (fi+sv)	2 865	2 910	2 937	3 004	3 042
Esiopetus					
Oppilasmäärä	362	380	339	344	369

Suomenkieliset opetuspalvelut

Suomenkieliset opetuspalvelut muodostuvat suomenkielistä perusopetusta, perusopetukseen valmistavaa opetusta, lukiokoulutusta, perusopetusta täydentävää oman äidinkielen opetusta, koululaisten iltapäivätoimintaa sekä kerhotoimintaa koskevista toiminnoista.

Toiminnan painopistealueet

- Hyvinvoiva koulu
- Kestävään elämäntapaan kasvaminen

Talousarviomäärärahoihin vaikuttavat toiminnalliset muutokset

- 1.8.2025 voimaan tulevat perusopetuslain muutokset oppimisen tuesta tulevat vaikuttamaan oppimisen tuen järjestämiseen perusopetuksessa. Muutosten vaikutusta opetuksen kustannuksiin ei pysty tällä hetkellä vielä arvioimaan, koska lainsäädännön muutosten yksityiskohdat eivät ole vielä tiedossa.
- 1.8.2025 voimaan astuvalla tuntijakoasetuksen muutoksella (286/2024) vuosiluokilla 1.–2. äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen ja matematiikan opetusta lisättiin yhdellä vuosiviikkotunnilla. Lisäksi vuosiluokille 3.–6. lisättiin yksi vuosiviikkotunti äidinkieli ja kirjallisuus -oppiainetta. Samalla myös perusopetusasetusta (287/2024) muutettiin siten, että opetuksen keskimääräisiä vähimmäistuntimääriä työviikossa nostettiin. Valtakunnallisen tuntijaon muutokset tulevat vaikuttamaan opetuksen kustannuksiin.
- Valtion erityisavustusten, mm. koulutuksellisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen tarkoitettujen valtionavustusten väheneminen tulee vaikuttamaan opetuspalveluiden tuloihin.
- Koulujen ja lukion väistötilaratkaisut ja uusien koulurakennusten varustaminen sekä kasvaneet hankinta- ja muuttokustannukset vaikuttavat opetuspalveluiden kustannuksiin.

Toimintaympäristön ulkoisten ja sisäisten muutosten vaikutukset toimintaan

Perusopetuksessa olevien vieraskielisten oppilaiden määrä jatkaa kasvuaan ja on noussut 17,8 %:iin. Kieli- ja kulttuuriryhmien opettajien tuen tarve jatkuu ja lisäksi suomi toisena kielenä -opetuksen ja oman äidinkielen opetuksen tarve tulee kasvamaan. Samoin vaativaa erityistä tukea tarvitsevien lasten määrä tulee kasvamaan vuoden 2025 aikana.

Vaikka vieraskielisten oppilaiden määrä suomenkielisessä perusopetuksessa on lisääntynyt, meidän tulee kuitenkin varautua kokonaisoppilasmäärän laskuun. Vuoden 2025 aikana jatketaan koulujen virkarakenteiden tarkastelua ja tarvittavien muutosten toteuttamista ennakkoiden oppilasmäärän muutoksen vaikutusta henkilöstötarpeisiin.

Monet lapset ja nuoret kamppailevat edelleen erilaisten haasteiden kanssa ja se voi ilmetä kouluissa ahdistuneisuutena, poissaoloina, sosiaalisten suhteiden vaikeuksina, levottomuutena ja aggressiivisuutena. Lasten ja nuorten hyvinvointia edistetään kehittämällä yhteisöllistä ja turvallista toimintakulttuuria, lisäämällä osallisuutta sekä vahvistamalla kouluun kiinnittymistä.

Myös opettajien rekrytointiin liittyvät haasteet ja kelpoisten hakijoiden vähäisyys vaikuttavat opetuspalveluiden toimintaan. Turvallisen oppimisympäristön ja yhteisöllisyyden kehittämisen avulla pyrimme mm. parantamaan henkilökunnan hyvinvointia, vahvistamaan sitoutumista sekä luomaan hyvät puitteet uusien työntekijöiden rekrytoinnille.

Yhteisöllisellä opiskeluhoollolla on suuri merkitys hyvinvoinnin lisäämisessä. Kunnan yhteisen opiskeluhoollon suunnitelman toteutumista seurataan ja arvioidaan säännöllisesti koulutuksen järjestäjän moniammatillisessa opiskeluhoollon ohjausryhmässä, johon kuuluvat myös Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen opiskeluhoollon lähiesihenkilöt.

Lukioiden ja opistojen yhteiskampuksen sekä Nissniku-talon suunnittelu jatkuu vuoden 2025 aikana. GWP-kampus Wigge valmistuu vuoden 2025 loppupuolella. Molempien kampusten osalta jatkuu yhteisen toimintakulttuurin kehittäminen ulkopuolisten konsulttien johdolla. GPW-kampuksen konsulttijohtoisien yhteisen toimintakulttuurin implementointi tulee jatkumaan jatkoseurantana uuteen kampukseen siirtymisen jälkeen. Gesterbyn koulu, Porkkalan lukio ja Nissnikun koulu toimivat osittain väistötiloissa. Koulun väistötilaratkaisut, rakennushankkeiden suunnittelutyöt ja yhteisen toimintakulttuurin kehittäminen vaikuttavat olennaisesti kyseisten koulujen toimintaan.

Kestävään elämäntapaan kasvamisen vahvistaminen jatkuu vuonna 2025. Toimintakulttuuriamme leimaa "vihreä ajattelu", jossa huolehdimme sekä materiaalista että ihmisestä ja hyödynnämme myös osaamisen, jota jaamme ahkerasti.

Kehittäjäopettajaverkosto tukee henkilöstön osaamisen kehittämistä kuntatasolla ja osaamisen jakamista omissa toimintayksiköissä.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Keskeiset vuositavoitteet, joiden avulla toteutetaan strategisia tavoitteita.

Strateginen painopiste	Vuositavoite	Vastuu
Huomioimme kestävyuden eri ulottuvuudet kaikessa toiminnassamme ja suunnittelussamme. Tuemme ja kannustamme kuntalaisia vastuulliseen elämäntapaan.	Kehittäjäopettajaverkoston toiminnan kehittäminen sekä kunnan opettajien yhteisen koulutuspäivän järjestäminen kevätlukukaudella 2025	Opetusjohtaja
Edistämme kaikenikäisten kuntalaisten hyvää elämää ja arjen sujuvuutta, jota tukevat saavutettavat ja korkealaatuiset julkiset palvelut. Kunnan toiminta on osallistavaa, ja kehitämme sitä yhdessä kuntalaisten ja yhteisöjen kanssa.	Turvalliseen oppimisympäristöön panostaminen kehittämällä prosesseja ja henkilöstön osaamista. Yhteisöllisen toimintakulttuurin tukeminen vahvistamalla johtoryhmien työtapoja.	Opetusjohtaja
Innostamme kuntalaisia aktiiviseen elämäntapaan, liikkumaan ja kulttuurin pariin. Kirkkonummella on mahdollisuus kohtaamisiin ja elämyksiin luonnossa ja tapahtumissa, niin arjessa kuin juhlassakin.	Kannustamme kaikkia oppilaita liikkumaan lisäämällä aktiivista välituntitoimintaa ja viestimällä perheille MyHobby ja Harrastussankarit-toiminnasta.	Opetusjohtaja

Tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Perusopetus					
Oppilasmäärä	4 009	4 037	3 924	3 900	3 900
Bruttokustannukset euroa / oppilas	10 345	10 642	11 647	11 853	11 971
Ulkoiset bruttokustannukset euroa / oppilas	6 581	7 024	7 896	8 024	8 104
Lukiokoulutus					
Oppilasmäärä	527	595	595	595	595
Bruttokustannukset euroa / oppilas	7 162	7 287	7 528	7 603	7 679
Ulkoiset bruttokustannukset euroa / oppilas	6 151	5 589	5 745	5 802	5 860
Koulukuljetus					
Kuljetusetuuden piirissä olevat oppilaat	-	592	590	590	590
Kustannukset euroa / oppilas	-	2 428	2 632	2 659	2 685